

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen

Miljöbyrån, S4

Beslutande

Minister

Alfons Röblom

Föredragande

Byråchef

Helena Blomqvist

Justerat

Omedelbart

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 17

Utlåtande över besvär över landskapsregeringens godkännande av Ålbiocom Ab:s verksamhet med hantering av animaliska biprodukter.

ÅLR 2017/856

21 S4

Beslöts enligt **bilaga 1 S420E06.**

Högsta förvaltningsdomstolen
Pb 180
00131 HELSINGFORS

E-post:
korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Hänvisning
Ert brev 21.1.2020, diariernr 0233/1/20

Kontaktperson
Helena Blomqvist

Ärende
**UTLÅTANDE ÖVER BESVÄR ÖVER
LANDSKAPSREGERINGENS GODKÄNNANDE
AV ÅLBIOCOM AB:S VERKSAMHET MED
HANTERINGEN AV ANIMALISKA BIPRODUKTER**

Högsta förvaltningsdomstolen har begärt utlåtande över besvär över landskapsregeringens beslut 17.12.2019 om godkännande av Ålbioacom Ab:s verksamhet med hanteringen av animaliska biprodukter. Högsta förvaltningsdomstolen begär också handlingarna i ärendet.

Ändringssökandena yrkar att landskapsregeringens beslut upphävs i sin helhet och att Ålbioacom Ab:s ansökan om godkännande av anläggningen och verksamheten förkastas och att domstolen genom ett skilt beslut avbryter verkställandet av beslutet innan det har vunnit laga kraft och fastställer att kompostering av animaliska biprodukter inte får ske i anläggningen samt att landskapsregeringen och Ålbioacom Ab åläggs att ersätta ändringssökandenas rättegångskostnader.

Landskapsregeringen tillbakavisar alla yrkanden i besväret och hänvisar till motiveringen i landskapsregeringens beslut 17.12.2019 och nedanstående utlåtande.

Ändringssökandena anger att Ålbioacom Ab saknar miljötillstånd och att det utgör ett hinder för att godkänna anläggningen. Ändringssökandena hänvisar bl.a. till högsta förvaltningsdomstolens beslut 30.11.2018 där domstolen återförvisade ärendet enligt biproduktslagstiftningen till landskapsregeringen. Ändringssökandena anger även att landskapsregeringen inte alls reagerat på att miljötillstånd inte föreligger. Landskapsregeringen medger att det i godkännandebeslutet inte finns någon redogörelse för samband mellan Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets, ÅMHM:s, behandling av Ålbioacom Ab:s

miljötillståndsansökan. Landskapsregeringen har fört en muntlig diskussion med ÅMHM om de båda ansökningarna från Ålbicom Ab och hur de hör ihop. Båda myndigheterna var överens att ärendena till stora delar är fristående från varandra, men att godkännandet enligt biproduktslagstiftningen helst borde ske först så att det är känt när miljötillståndsansökan behandlas. För tydlighets skull hade det varit en fördel om detta hade framkommit i landskapsregeringens beslut den 17.12.2019. Det finns inte något i biproduktslagstiftningen som kräver att ett godkännande ska vara kopplat till ett miljötillstånd.

Ändringssökandena anger att Ålbicom Ab:s anläggning inte kan godkännas för att anläggningen till stor del har uppförts utan bygglov. Landskapsregering vill framhålla att ett bygglovsärende är fristående från ett godkännandebeslut enligt biproduktslagstiftningen och därför inte en förutsättning för landskapsregeringens beslut.

Ändringssökandena anger även att Ålbicom Ab:s anläggning saknar typgodkännande för kompostering av animaliska biprodukter av kategori 2 och 3. Landskapsregeringen vill framhålla att det varken i EU:s biproduktsförordning eller i Finlands biproduktslagstiftning finns krav på typgodkännande utan kraven som finns i lagstiftningen avser funktionen i den anläggning som används.

Ytterligare anger ändringssökandena att anläggningen inte uppfyller de krav som ställs på en anläggning som hanterar biprodukter av kategori 2 och 3. Ändringssökandena hänvisar bl.a. till ett utlåtande från Livsmedelssäkerhetsverket från 4.5.2016. Landskapsregeringen vill framhålla att det utlåtandet avser den verksamhet som bedrevs vid anläggningen före landskapsregeringen 21.6.2016 ålade företaget att vidta åtgärder för att uppfylla biproduktslagstiftningen.

Ändringssökandena anger att det i Livsmedelssäkerhetsverkets anvisning 16010/3 Hantering av och tillsyn över biprodukter av animaliskt ursprung i livsmedelsanläggningar ställs krav på att bortskaffande av kategori 2-material ska hygieniseras genom trycksterilisering. Landskapsregeringen vill framhålla att anvisningarna till största delen avser hanteringen i livsmedelsanläggningar och endast översiktligt om bortskaffande och inte alls särskilt om komposteringsanläggning för vilka det finns särskilda bestämmelser i framförallt EU:s genomförandeförordning. Det anges i anvisningarna uttryckligen att mag- och tarminnehåll i vissa fall inte behöver trycksteriliseras. Ändringssökandena anför även synpunkter på transporten och rengöringen i anläggningen. Landskapsregeringen vill framhålla att företagets egenkontrollprogram innehåller de krav som ställs i biproduktslagstiftningen.

Ändringssökandena anger att Ålbicom Ab:s modell för egenkontroll strider mot Livsmedelssäkerhetsverkets anvisningar och biproduktsförordningen. Ändringssökandena hänvisar bl.a. till texten i egenkontrollprogrammet om strängkompostering efter hygienisering av slakt- och fiskavfallet. Landskapsregeringen vill framhålla att landskapsregeringens beslut 17.12.2019 innehåller villkor om att allt material som hygieniserats även ska föras in i komposttrumman.

Ändringssökandena anför även att egenkontrollprogrammet är oklart och att det till vissa delar står i strid med landskapsregeringens villkor då det i egenkontrollprogrammet inte anges att allt som hygieniserats även förs in i komposttrumman. Landskapsregeringen vill framhålla att det är kravet i

beslutet som ska följas och vid företagets nästa uppdatering av egenkontrollprogrammet behöver egenkontrollprogrammet följa beslutet. Ändringssökandena anför också att det att anläggningen skulle klara bara 55 grader C strider mot biproduktsförordningen. Landskapsregeringen vill framhålla att om företaget väljer temperaturen 55 grader C ska den hållas i 7 dygn enligt landskapsregeringens beslut.

Ändringssökandena anhåller också att högsta förvaltningsdomstolen med ett skilt beslut omedelbart förbjuder Ålbio.com Ab att verkställa landskapsregeringens beslut innan det har vunnit laga kraft samt förordnar att Ålbio.com Ab omedelbart bör upphöra att hantera animaliska biprodukter i sin anläggning. Med hänvisning till landskapsregeringens utlåtande ovan tillbakavisar landskapsregeringen behovet av ändringssökandens anhållan.

Minister

Alfons Röblom

Byråchef

Helena Blomqvist

BILAGOR

Landskapsregeringens beslut 17.12.2019, nr 196 S4
Landskapsregeringens brev 5.12.2018, nr 179 S4
Redogörelse över Ålandskomposten Ab:s verksamhet och genomförande av investeringsprogrammet, 14.12.2018
Inspektionsprotokoll 19.12.2018, nr 184 S4
Inspektionsprotokoll 12.7.2019, nr 134 S4
Ålandskomposten Ab egenkontrollprogram 18.10.2019

FÖR KÄNNEDOM

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, per e-post
Sölve Högman, härst., per e-post
Jenny Eklund-Melander, härst., per e-post
Linnéa Johansson, härst., per e-post